

Osallisuuden kokemus ei jakaudu tasaisesti

Yrittäjillä vahvin osallisuuden kokemus, työttömällä heikoin

26.1.2023

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Työelämän
ulkopuolelle
jääminen heikentää
osallisuuden
kokemusta
erittäin
voimakkaasti.

- Tutkimus osoittaa, että osallisuuden kokemus on vahvasti yhteydessä sosioekonomisiin ja sosiodemografisiin tekijöihin.
- Aikuisten (yli 20-v) osallisuuden kokemus oli osallisuusindikaattorilla mitattuna keskimäärin 75,2 pistettä.
- 10 %:lla aikuisista oli erittäin heikko osallisuuden kokemus (alle 50 pistettä).
- Naiset kokivat jonkin verran miehiä vahvempaa osallisuutta.

Osallisuuden kokemus ei jakaudu tasaisesti

Osallisuuden kokemus eroaa voimakkaasti työmarkkina-aseman mukaan

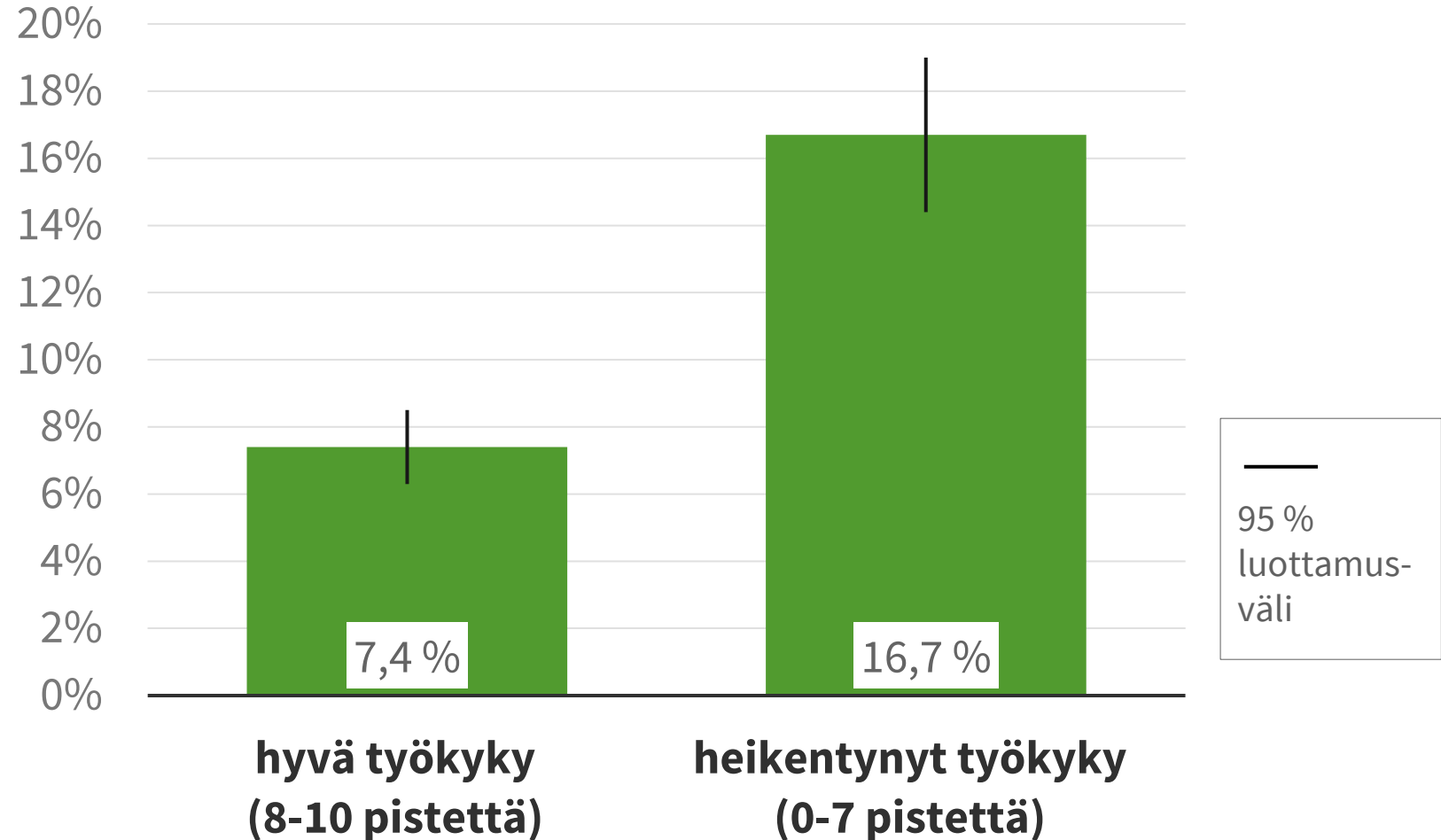
24,5 %

työttömistä kokee erittäin heikkoa osallisuutta (alle 50 pistettä osallisuusindikaattorilla).

Työkykynsä heikoksi arvioivilla on selvästi useammin erittäin heikko osallisuuden kokemus

Alle 50 osallisuusindikaattorin pistettä saaneiden prosenttiosuudet itsearvioidun työkyvyn mukaan.

Tutkijoita kiinnostava tieto: Logistisessa regressioanalyysissä havaittiin, että työkykynsä heikentyneeksi arvioivien erittäin heikon osallisuuden kokemuksen vetosuhte oli yli kolminkertainen verrattuna niihin, jotka arvioivat työkykynsä hyväksi.

Lähde: THL 2022

Erittäin heikkoa osallisuutta kokeneiden tarpeet huomioitava sosiaaliturvassa

Johtopäätös 1

Heikko osallisuus lisää riskiä erilaisten ongelmien kasaantumiselle, pitkittymiselle ja kärjistymiselle.

Ihmisen mahdollisuudet tehdä hyvinvointiaan ja terveyttään palvelevia valintoja heikkenevät.

Johtopäätös 2

Tarveharkintaisia etuuksia (kuten toimeentulotuki, työvoimapoliittinen harkinta ja työkyvyttömyyseläke) koskevissa päätöksissä pitäisi olla vaikeuksien yli kannattelevaa ennakoitavuutta.

Tutkimus on ensimmäinen laatuaan

- Nyt tutkittiin ensimmäistä kertaa monien tekijöiden yhteisvaikutuksia osallisuuden kokemukseen koko Suomen aikuisväestössä. Osallisuuden kokemusta mitattiin [osallisuusindikaattorilla](#).
- Leemann, Lars, Marko Nousiainen, Anna Keto-Tokoi & Anna-Maria Isola (2022) Osallisuuden kokemus aikuisväestössä. Teoksessa Sakari Karvonen, Laura Kestilä & Paula Saikkonen (toim.) [Suomalaisten hyvinvointi 2022](#).
- Aiemmin on tutkittu mm. nuorten osallisuuden kokemuksen muutoksia ([lue lisää](#)), työelämän ulkopuolella olevien työikäisten osallisuuden kokemusta ([lue lisää](#)) ja tuetun loman vaikutuksia osallisuuden kokemukseen ([lue lisää](#)).